

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет журналістики

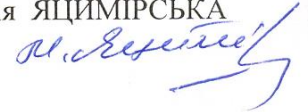
Кафедра мови засобів масової інформації

Затверджено

на засіданні кафедри мови ЗМІ факультету
журналістики Львівського національного університету
імені Івана Франка (протокол № 2 від 05 вересня 2022 р.).

Завкафедри кафедри мови ЗМІ –

проф. Марія ЯЦИМІРСЬКА

Силабус навчальної дисципліни

«Мистецтво публічного мовлення»,

що викладається в межах

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

«ЖУРНАЛІСТИКА»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

для здобувачів зі спеціальності 061 – журналістика

Назва навчальної дисципліни	Мистецтво публічного мовлення
Адреса викладання	Львівський національний університет імені Івана Франка (Львів, вул. Генерала Чупринки, 49)
Факультет та кафедра	Факультет журналістики; кафедра мови засобів масової інформації
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 журналістика Спеціальність – 061 журналістика
Викладач	Яцимирська Марія Григорівна , кандидат філологічних наук, доктор політичних наук, професор, завідувачка кафедри мови засобів масової інформації,
Контактна інформація	Електронна адреса: mariyay.atsymirska@lnu.edu.ua Посилання на сторінку викладача: https://journ.lnu.edu.ua/employee/yatsymirska-m-h
Консультації	Щовівторка: 15.00-16.00; щоп'ятниці 12.00-13.00 год. (Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, ауд. 207). Можливі онлайн-консультації через Zoom чи Viber.
Сторінка дисципліни	https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/mystetsvo-publichnogo-movlennya.pdf
Інформація про дисципліну	Навчальна дисципліна «Мистецтво публічного мовлення» є вибірковою зі спеціальності «Журналістика» для освітньої програми «Журналістика» яка викладається в 2-му семестрі. Обсяг – 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація	Дисципліна орієнтована на здобуття професійних компетенцій успішного публічного мовлення в медійній сфері, академічному середовищі, розмовно-побутовому спілкуванні; навиків критичного аналізу й оцінювання публічних виступів. Передбачено вивчення нових технік риторичної майстерності у ЗМІ, основних форм комунікативної поведінки та емоційних моментів інтерактивної взаємодії з аудиторією.
Мета та навчальні цілі дисципліни	Мета – творити ефективні публічні виступи в усіх жанрах усного мовлення. Навчальні цілі: <ul style="list-style-type: none"> – критично оцінювати публічні виступи; – аналізувати зміст і культуру публічного мовлення; – розробляти нові методики красномовства; – репрезентувати у ЗМІ українську мову як державну на високому культурному та лінгвокомунікативному рівні.

<p>Література</p>	<p>Базова:</p> <p>Андерсон Кріс. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. Київ: Наш формат, 2016. 256 с.</p> <p>Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с.</p> <p>Риторика: навч. посібн. (упор. Т.К. Ісаєнко, А.В. Лисенко). – Полтава: ПолтНТУ, 2019. – 247 с.</p> <p>Яцимірська Марія. Культура мови журналіста: Навч. посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Львів: ПАІС, 2017. 168 с.</p> <p>Шаповаленко Н. М. Особливості публічного мовлення // Південноукраїнський правничий часопис. Ч. 1. 2015. С.124-130.</p> <p style="text-align: center;">Інтернет-ресурси:</p> <p>Косович О. В. Мовна політика держав-лідерів Європейського Союзу та перспективи її розвитку // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Спецвипуск. 2022. С. 55-61.</p> <p>Кафедра мови засобів масової інформації ЛНУ ім. Івана Франка / Інформаційна сторінка на ФБ // https://uk-ua.facebook.com/kafedramovuzmi</p> <p>Келлі Том, Келлі Девід. Творча впевненість. Як розкрити свій потенціал. К.: Основи, 2020. 296 с.</p> <p>Культура слова / Інформаційна сторінка на ФБ Інституту української мови НАН України // Доступно з: https://www.facebook.com</p> <p>MOVA.info – лінгвістичний портал // Доступно з: http://www.mova.info</p> <p>Пономарів О.Д. Культура слова: мовностилістичні поради // http://ponomariv-kultura-slova.wikidot.com</p> <p>Словники України online/ лінгвістичний портал / Український мовно-інформаційний фонд НАН України // dictua">http://www.lcorp.ulif.org.ua>dictua</p> <p>Українська мова в Інтернеті. – http://www.novamova.com.ua</p> <p>Українська мова: Енциклопедія. – http://www.litopys.narod.ru/ukrmova/um113.htm</p> <p>Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка. URL: https://www.lnulibrary.lviv.ua/katalog/;</p> <p>Львівська ННБУ імені Василя Стефаника. URL: http://aleph.lsl.lviv.ua:8991/F</p>
<p>Обсяг дисципліни</p>	<p>Денна форма: 32 год. аудиторних занять (16 год. лекцій, 16 год. практичних занять), 58 годин самостійної роботи.</p>

	Заочна форма: 12 год. аудиторних занять (8 год. лекцій, 4 год. практичних занять), 78 годин самостійної роботи.
	<p>Після завершення вивчення дисципліни «Мистецтво публічного мовлення» студент буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - етапи підготовки публічного виступу; - закони класичної риторики; - жанри публічного мовлення; - стилі красномовства; - моделювати аудиторію й комунікативну ситуацію. <p>Студент буде вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати знання з мистецтва публічного мовлення в професійній діяльності; - критично оцінювати зміст публічних виступів. - писати промови політикам та іншим публічним особам; - розробляти нові методики красномовства; - виступати публічно перед великою аудиторією. - розпізнавати маніпуляції в живих дискусіях.
Ключові слова	Ортологія, риторика, публічне мовлення, промова, лекція, виступ, доповідь, аргументація, комунікація.
Формат дисципліни	Очний
Теми	Див. «Схему курсу»
Підсумковий контроль	залік
Навчальні методи та техніки	Лекція, презентації, групові (4-5 студ.) виконання завдань, дискусія, візуалізація основних тез власного виступу, подкасти, обговорення топтеми в медійному просторі, рольові ігри та ін.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедійний проектор, доступ до мережі Інтернет, ноутбук, мобільний телефон, планшет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали будуть нараховані за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточне оцінювання – 50 % семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 50. <p>Залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів -50. Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Письмові роботи: Заплановано, що студенти напишуть тексти усних виступів у різних жанрах (по 5 балів), які будуть обговорені на практичному занятті; презентації власних проєктів (15 балів);</p>

	<p>візуалізований виступ на практичному занятті (15 балів); доповідь на обрану тему (5 балів); активність на заняттях (10 балів).</p> <p>Академічна доброчесність: Передбачено, що роботи студентів будуть їхньою власною творчістю.</p> <p>Відвідування занять є важливим складником навчання.</p> <p>Література. Навчальні посібники та онлайн-ресурси з культури публічного мовлення, риторики є доступними в бібліотеці факультету та інтернет-платформах.</p> <p>Політика оцінювання. Бали в процесі навчання студенти отримують за виконані завдання, активність на лекціях і практичних заняттях, самостійне опрацювання тем з культури публічного мовлення на інформаційній сторінці кафедри мови ЗМІ в соціальній мережі «Фейсбук». На іспиті студенти демонструють свої презентації з публічного мовлення. Жодні форми порушення академічної доброчесності неприпустимі.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жанри публічного виступу. 2. Доповідь, промова, лекція, телебесіда, репортаж, дискусія: особливості структури та мовлення. 3. Презентація як різновид публічного мовлення. <hr/> <ol style="list-style-type: none"> 4. Похвальне красномовство як один із жанрів ефективної комунікації. 5. Критерії культури публічного мовлення. 6. Типові помилки в публічному мовленні. 7. Академічне красномовство. 8. Лекція як різновид публічного виступу. 9. Етапи підготовки публічного виступу. 10. Ювілейна промова: мовностилістичні особливості. 11. Оратор: вербальне і невербальне мистецтво. 12. Стилі красномовства. 13. Композиція публічного виступу. Мистецтво початку. 14. Міміка і жести як засоби емоційного впливу на слухачів. 15. Словники, довідники, енциклопедії та інші онлайн-інструменти в практиці підготовки публічних виступів. 16. Інтернет-платформи з культури української мови. 17. Компоненти успішних промов, доповідей, лекцій. 18. Закони риторики: концептуальний, закон моделювання аудиторії, стратегічний, тактичний, мовленнєвий, закон ефективної комунікації. 19. Оратор та аудиторія. Жанри еристики. 20. Культурні традиції європейських народів у публічному мовленні. <p>Залік: презентації публічних виступів; власні проекти; подкасти</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості викладання дисципліни буде надано по завершенню навчання.</p>

СХЕМА КУРСУ «МИСТЕЦТВО ПУБЛІЧНОГО МОВЛЕННЯ»

Тиждень год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) (лекція, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, години	Термін виконання
Тиждень 1	<p>Тема 1. Силабус дисципліни (структура, навчальні цілі, зміст, література)</p> <p>Базові засади курсу «Мистецтво публічного мовлення», зв'язок з іншими навчальними дисциплінами.</p> <p>Завдання на іспит. Критерії оцінювання знань.</p> <p>Самостійна робота. Опрацювання дидактичних матеріалів з публічного мовлення.</p>	<p>лекція, дискусія, групова робота</p> <p>2 год.</p>	<p>Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста // https://journ.lnu.edu.ua > 2020/11</p> <p>Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с.</p>	<p>Ознайомитися з рекомендованою літературою</p> <p>6 год.</p>	6 днів
Тиждень 2	<p>Тема 2. Риторика й ораторське мистецтво (красномовство) як глибинна основа професійного вишколу журналістів</p> <p>Оратор та аудиторія.</p> <p>Спілкування промовця з аудиторією як творчий процес.</p>	<p>лекція, виступ, доповідь, ювілейна промова, презентація</p> <p>2 год.</p>	<p>Щербакова О. А. Актуальність риторики та культури мовленнєвої комунікації у процесі формування елітарної особистості (концептуально-бібліографічний огляд) // Риторика: теоретичні та практичні аспекти комунікації: монографія / Суми. Сумський ун-т. 2015. С. 101-105.</p> <p>Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с.</p> <p>Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста. Львів: ПАІС. 2017.</p> <p>Абрамович Семен. Мовленнєва комунікація. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго. 2013. 460</p>	<p>Підготувати доповідь «Красномовство в ЗМІ: техніки впливу на масову аудиторію»</p> <p>4 год.</p>	6 днів

Тиждень 3	<p>Тема 3. Види і жанри публічних виступів</p> <p>Доповідь, промова, лекція, репортаж, телебесіда, дискусія, полеміка, дебати, диспут, судова промова: особливості структури.</p>	<p>лекція, дискусія, групова робота</p> <p>2 год.</p>	<p>Андерсон Кріс. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. Київ: Наш формат, 2016. 256 с.</p> <p>Абрамович Семен. Мовленнєва комунікація. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго. 2013. 460 с.</p> <p>Лінгвістичний портал MOVA.info // http://www.mova.info</p>	<p>Підготувати ювілейну промову або Доповідь про техніки ефективного спілкування</p> <p>4 год.</p>	5 днів
Тиждень 4	<p>Тема 4. Промови політичних лідерів: структурні та змістові компоненти</p> <p>Звернення до народу Президента України в період російсько-української війни: риторика і сила аргументів</p>	<p>Лекція, реферати, виступи, Дискусії, групова робота</p> <p>2 год.</p>	<p>Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: 2019. 394 с.</p> <p>Андерсон Кріс. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. Київ: Наш формат, 2016. 256 с.</p>	<p>Проаналізувати промови українських політичних лідерів. Підготуватися до дискусії</p> <p>4 год.</p>	5 днів
Тиждень 5	<p>Тема 5. Культура слова і красномовство.</p> <p>1. Критерії ефективної публічної комунікації.</p> <p>2. Основні форми комунікативної поведінки.</p> <p>3. Емоційні моменти мовленнєвої комунікації.</p>	<p>Лекція, дискусія, групова робота</p> <p>2 год.</p>	<p>Культура спілкування як комунікативне вміння // https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10903/</p> <p>Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с.</p>	<p>Проаналізувати тексти в мережевих виданнях з погляду культури слова</p> <p>4 год.</p>	5 днів
Тиждень 6	<p>Тема 6. Презентація як різновид публічного мовлення</p> <p>Презентація як творчий процес</p> <p>Презентація тематичної лекції</p> <p>Особистість творця презентації</p> <p>Техніки імпресивної мови у презентації публічного виступу</p>	<p>Лекція</p> <p>презентація</p> <p>групова робота</p> <p>2 год.</p>	<p>Коваль, А. С. Цінності, стереотипи та маніпуляції у візуальній комунікації / Теорія та історія соціальних комунікацій. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика, том 32 (71), № 4. Ч. 3. 2021. С. 155–161 // URL: https://web.archive.org/web/20210930185227id/https://www.philol.vernadskejournals.in.ua/journals/2</p>	<p>Підготувати презентацію «Мистецтво публічного мовлення»</p> <p>6 год.</p>	5 днів

			021/4_2021/part_3/28.pdf		
			Марія Яцимівська. Візуальні тексти в соціальних мережах: рефлексії, концепти, емоції // Вісник Львів. Ун-ту. Сер. Журналістика. 2015. Вип. 40. С. 323–331.		
Тижень 7	<p>Тема 7. Публічний виступ. Етапи підготовки.</p> <p>Назва виступу (основна ідея, суть, рекламний характер). Визначення теми (актуальність, значимість). Структура: кому? Навіщо? (з якою метою?). Що? (повинні засвоїти читачі). Риторичні положення підготовки публічного виступу: інвенція – етап задуму, намірів, ідей, формулювання гіпотези майбутнього виступу; диспозиція – структурування промови; елокуюція – мовне вираження теми спілкування; елоквенція – дослідження тропів і риторичних фігур; меморія – запам'ятовування змісту промови; акція – підготовка промовця зовнішньо і внутрішньо.</p>	<p>Лекція, робота в групах з наступним обговоренням</p> <p>2 год.</p>	<p>Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с.</p> <p>Міхалко Майкл. 21 спосіб мислити креативно. Х.: КСД, 2019. 400 с.</p> <p>Андерсон Кріс. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. Київ: Наш формат, 2016. 256 с.</p>	<p>Підготувати виступ «Секрети успішних промов»</p> <p>4 год.</p>	5 днів
Тижень 8	<p>Тема 8. Культура публічного мовлення.</p> <p>Основні тональності українського мовленнєвого етикету та інших мов.</p> <p>Правильні форми звертань в українській мові. Кличний відмінок. Формули ввічливості, привітання, прощання, вдячності та ін.</p> <p>Культура запитань на пресконференціях, круглих столах, форумах тощо</p>	<p>лекція, дискусія</p> <p>2 год.</p>	<p>Абрамович Семен. Мовленнєва комунікація. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго. 2013. 460 с.</p> <p>Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с.</p> <p>Андерсон Кріс. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. Київ: Наш формат, 2016. 256 с.</p>	<p>Зробити аналіз привітань і звертань у ЗМІ</p> <p>4 год.</p>	5 днів

			Яцимирська М. Г. Культура мови журналіста. Львів: ПАІС. 2017.		
Тиждень 9-10	Практичні заняття: Тема. Культура ділового публічного мовлення Композиція. Мистецтво початку. Логічність суджень, послідовність викладу думок. Не обтяжувати цитатами та цифрами. Точність висловлювань, аргументація. Жанри еристики.	Практичне заняття дискусія групова робота 4 год.	Культура спілкування як комунікативне вміння // https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10903/ Абрамович Семен. Мовленнєва комунікація. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго. 2013. 460 с. Андерсон Кріс. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. Київ: Наш формат, 2016. 256 с. Марія Пентилюк, Ігор Маруніч, Ірина Гайдаєнко. Ділове спілкування та культура мовлення. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 224 с.	Підготувати виступ «Мистецтво початку в діловому публічному мовленні» 4 год.	5 днів
Тиждень 11-12	Тема. Академічне красномовство Закони риторики: концептуальний, закон моделювання аудиторії, стратегічний, тактичний, мовленнєвий, закон ефективної комунікації. Лекція. Доповідь. Дискусія. Реферат. Презентація. Дискусія.	Практичне заняття Дискусія групова робота 4 год.	Міхалко Майкл. 21 спосіб мислити креативно. Х.: КСД, 2019. 400 с. Андерсон Кріс. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. Київ: Наш формат, 2016. 256 с.	Підготувати мінілекцію «Академічне красномовство» 6 год.	5 днів
Тиждень 13-14	Тема. Аудіокомунікація в соціальних мережах. Аналіз мультимедійних текстів. Подкасти.	Практичне заняття Подкасти до 3-х хв. на обрану тему групова робота 4 год.	Яцимирська М. Г. Культура мови журналіста. Львів: ПАІС. 2017. Марія Пентилюк, Ігор Маруніч, Ірина Гайдаєнко. Ділове спілкування та культура мовлення. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 224 с.	Підготувати подкаст (до 3-х хв.). Тема за вибором студента 6 год.	5 днів

<p>Тиждень 15-16</p>	<p>Тема. Культурні традиції європейських народів у приватному й публічному спілкуванні Етикет європейських народів: національні особливості</p> <p>Рідна мова і знання іноземних мов</p>	<p>Практичне заняття виступи презентації</p> <p>4 год.</p>	<p>Марія Яцимирська. Мовна політика Європейського Союзу // Вісник Львівського університету. Сер. Журналістика. Ч. 45. 2019.</p> <p>Косович О. В. Мовна політика держав-лідерів Європейського Союзу та перспективи її розвитку // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Спецвипуск. 2022. С. 55-61.</p> <p>Абрамович Семен. Мовленнєва комунікація. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго. 2013. 460 с.</p>	<p>Підготувати презентацію «Культура Європи в культурі спілкування» 6 год.</p>	<p>5 днів</p>
--------------------------	---	--	--	--	---------------

Розробила

проф. Марія ЯЦИМИРСЬКА